

A Kúria a dr. Hildebrand Katalin pártfogó ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek a Rataticszné dr. Herczku Zsuzsanna ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés és járulékai iránt a Fővárosi Bíróság előtt 15.P.21.917/2008. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.384/2011/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperesek által 78. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 100.000 (Százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A Kúria dr. Hildebrand Katalin pártfogó ügyvéd díját 3.750 (Háromezer-hétszázötven) forintban állapítja meg, amelyet az állam visel. Felhívja a Kúria Gazdasági Hivatalát, hogy az ellátmány terhére 3.750 (Háromezer-hétszázötven) forintot utaljon ki a pártfogó ügyvéd részére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I.r. felperes, mint előfizető 2007. augusztus 26-tól állt jogviszonyban a távközlési szolgáltatást nyújtó alperessel. Az I.r. felperesnél telepített távközlési állomás kapcsolási száma az

előfizető kezdeményezésére 1999. április 21-én más kapcsolási számra változott, amelyet titkosan kért kezelni. Ez a kapcsolási szám az I.r. felperes kezdeményezésére 2001. november 30-án ismét más számra változott, amelyet ugyancsak titkosan kért kezelni. Az I.r. felperes a 2002. március 7-én kelt levelében bejelentette az alperesnek, hogy a titkosított telefonszáma illetéktelen személyek tudomására jutott és emiatt folyamatos zaklatásnak van kitéve, annak ellenére, hogy korábban a zaklatások elkerülése érdekében kért új titkosított telefonszámot. Az I.r. felperes 2002. március 25-én az alperestől ismét számcserét és a hívószám „fix” letiltását kérte, melynek következtében a kapcsolási száma titkosan kezelendő, másik számra változott. Ezt követően az alperes a lefolytatott vizsgálat során megállapította, hogy 2002. április 9-én az egyik alkalmazottja a felperes titkos telefonszámát illetéktelen személynek kiadta és az alkalmazott felelősségre vonása érdekében intézkedéseket tett. Az I.r. felperes távközlési állomásának kapcsolási száma 2002. szeptember 3-án másik, ugyancsak titkosan kezelni kért kapcsolási számra változott. Az I.r. felperes és gyermeke, a II.r. felperes 2002. április 9-ét követően - és azt megelőzően is - zaklató telefonhívásoknak volt kitéve.

A felperesek személyhez fűződő jogaik megsértésével okozott káruk megtérítése iránt terjesztettek elő keresetet az alperessel szemben. Az I.r. felperes 624.000 forint vagyoni és 2.500.000 forint nem vagyoni kárának, valamint kamatai, a II.r. felperes 1.000.000 forint nem vagyoni kárának és kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Kereseti álláspontjuk szerint az alperes azzal, hogy az I.r. felperes telefonszámát illetéktelen személynek kiadta, melynek következtében rendszeres telefonos zaklatásokat szenvedtek el, kárt okozott.

Az elsőfokú bíróság a 15.P.24.756/2004/49. számú ítéletében az I.r. felperes részére 500.000 forint, a II.r. felperes részére 200.000 forint, valamint ezen összegek 2003. szeptember 24-től 2004. december 31-ig járó törvényes kamata megfizetésére kötelezte az alperest. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperesek és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a marasztaló rendelkezés tekintetében helybenhagyta, a keresetet elutasító rendelkezését - a perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a felemelt keresetre is kiterjedően a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban fenntartott keresetében az I.r. felperes 624.000 forint vagyoni és 9.000.000 forint nem vagyoni kárának és kamatai, a II.r. felperes 3.500.000 forint nem vagyoni kárának és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A felperesek állítása szerint a telefonon történt zaklatásokat az tette

lehetővé, hogy az alperes 2001. november 18. és 2002. november 4. napja között folyamatosan kiadta a titkos telefonszámát.

Az alperes nem tagadta, hogy a 2002. március 25-én kapott új titkos telefonszám 2002. április 9-én ismeretlen személynek kiadásra került. Vitatta azonban a kártérítés jogalapját és összegét, állítva, hogy nem kizárólag az ő magatartása vezetett a felperesek károsodásához, magatartása nem volt kiváltó oka az eseményeknek, az legfeljebb generálta a zaklatást, így közrehatása minimális volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I.r. felperesnek további 100.000 forint, a II.r. felperesnek további 700.000 forint nem vagyoni kártérítést és azok törvényes kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy egymás között egyenlő arányban fizessenek meg az alperesnek összesen 341.000 forint perköltséget. Rendelkezett a pártfogó ügyvéd díjáról, az állam által előlegezett költségről és az illetékről. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a jogerős részítélet anyagi jogereje kizárja, hogy a 2002. április 9-én illetéktelen személy részére történt, titkosan kezelni kért telefonszám kiadásával megvalósult jogellenes magatartást az alperes utóbb vitássá tegye. A per adatai alapján az alperes kártérítési felelőssége azonban csupán a 2002. április 9. és 2002. szeptember 3. közötti időszakban történt telefonos zaklatásokkal kapcsolatban állapítható meg. Az aggálytalan igazságügyi orvosszakértői és klinikai szakpszichológus szakértői vélemények alapján megállapítható, hogy a felpereseknél a zaklatások következtében kialakult pszichés állapot az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben áll, ezért az alperes kártérítési felelősséggel tartozik. Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegszerűsége körében kiemelte, hogy mindkét felperesnél kimutatható volt a telefonos zaklatásokkal összefüggésben kialakult pszichés zavar, amely az I.r. felperesnél enyhébb fokú, míg a II.r. felperesnél az életvezetést megnehezítette, tanulmányi eredménye romlásában szerepet játszott, személyiségfejlődését, önálló életvezetését gátolta. Az alperes 2002. április 9-i jogellenes magatartását megelőzően is érkeztek azonban az I.r. felperes vezetékes telefonjára és egyéb módon is zaklatások. Az alperes magatartása miatt érkező telefonhívások csupán fokozták a már korábban is meglévő zaklatásokat. Az elsőfokú bíróság a vagyoni kártérítést az okozati összefüggés hiánya miatt utasította el, utalva arra is, hogy az I.r. felperes nem bizonyította a kár összegét sem.

A felperesek fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 100.000 forint másodfokú részperköltséget. Rendelkezett a másodfokú eljárási illeték és a

pártfogó ügyvéd díjának viseléséről.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes a kártérítési felelősségének a jogerős részítélettel elbírált jogalapját utóbb már nem teheti vitássá. A felperesek kárát többen közösen okozták, amelynek bekövetkezésében a felpereseket zaklató személy mellett az alperes is közrehatott. Ezért az alperes a kárért a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján a további károkozókkal egyetemlegesen felel. Ebből következik, hogy az alperesnek, mint egyetemleges kötelezettnek a felperesekkel szemben a felelőssége a teljes kárért fennáll. A károkozónak az egymás közötti felróhatóságuk arányában történő elszámolása a felperesek alperessel szemben érvényesített kárigényére nem hat ki. Ezért nem volt annak relevanciája, hogy az alperes a károkozás folyamatába mikor kapcsolódott be és a kár bekövetkezésében milyen mértékben hatott közre. A jogerős részítélettel megállapított nem vagyoni kár összegét meghaladó kártérítést megalapozó további hátrányokra, az elsőfokú bíróság által felvett szakértői bizonyítás alapján olyan többléttényállás került megállapításra, amely a további nem vagyoni kár megítélésére alapot adott. Az elsőfokú bíróság a pszichológus szakértői vélemény alapján helytállónan vont le következtetést a felperesek pszichés sérüléseire, ezen belül arra, hogy a II.r. felperesnél ez a sérülés hatványozottabban van jelen. Az elsőfokú bíróság a szakvéleménnyel alátámasztott többléttényállást helytállónan értékelte és vetette össze az egyéb rendelkezésre álló bizonyítékokkal. Ennek eredményeként helytállónan állapította meg a további nem vagyoni kárpótlásra alapot adó hátrányt. Az így megállapított kártérítés összegének felülmérlegelése nem volt indokolt. Az elsőfokú bíróság az I.r. felperes által érvényesített vagyoni kár tekintetében a rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével alappal vont le következtetést arra is, hogy az okozati összefüggés és a kár összege nem bizonyított.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és a teljes keresetüknek való helytadás érdekében. Felülvizsgálati álláspontjuk szerint a jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdésének rendelkezését megsértve, a per adatainak téves mérlegelésével állapította meg a nem vagyoni kártérítés összegét, amely nem áll arányban az okozott hátránnyal. A perben megfelelően bizonyított volt az I.r. felperes vagyoni kára, az, hogy fia évismétlésének az oka a zaklató telefonhívások voltak, miután azt megelőzően és azt követően sem kellett a gyermeknek évet ismételnie. Az alperes a felperesek testi és lelki egészséghez fűződő alkotmányos jogukat sértette meg. A II.r. felperest 11 éves gyermekként ért súlyos lelki trauma következményei a hátralevő életében fennmaradnak, a megváltozott adottságaihoz igazodó életvitele miatt a kortársaihoz képest lehetőségei jelentősen korlátozottak. Az I.r. felperes szintén új életvitel kialakítására

kényszerült, amely feszültségekkel, csökkent tűrőképességgel járt. A káresemény bekövetkezése megfosztotta a felpereseket a teljes és kiegyensúlyozott családi élettől. A perben érvényesített nem vagyoni kárigény a jogsértéssel okozott hátrány mértékéhez képest nem eltúlzott. A felperesek kérték az őket terhelő első- és másodfokú perköltség méltányosságból történő elengedését vagy mérséklését.

Az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét a Kúria a Pfv.4. sorszámú végzésével hivatalból elutasította.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felperesek a felülvizsgálati eljárásban nem megengedett módon, anélkül, hogy iratellenes vagy kirívóan okszerűtlen megállapításra hivatkoztak volna, támadják a bizonyítékok mérlegelését. Hangsúlyozta, hogy a felpereseket ért zaklatási folyamatnak nem volt a kiváltója, a zaklató személy magatartásáért pedig a csupán szerződésszegésért felelős szolgáltatóra nem hárítható át teljes terjedelemben a kárfelelősség.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A felülvizsgálati kérelem alapvetően a bizonyítékok mérlegelését támadta. A Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére és a tényállás megváltoztatására csak kivételesen, abban az esetben kerülhet sor, ha az eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során az ügy érdemére kiható, nyilvánvalóan helytelen, kirívóan okszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes következtetésre jut, vagy iratellenes megállapítást tesz. Az adott esetben ez nem volt megállapítható.

A felpereseknél a felülvizsgálati kérelmükben is előadott és az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben álló zaklatások következményeként kialakult pszichés állapotot és elnehezült életvitelt az eljáró bíróságok a perben kirendelt igazságügyi szakértői vélemények alapján megfelelően értékelték. Helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok azt is, hogy az I.r. felperes által állított vagyonában bekövetkezett kár és az alperes jogsértő magatartása között az okozati összefüggés nem bizonyított. Erre önmagában az I.r. felperes által a - perben nem álló - gyermeke évismétlésével felmerült költségek, mint a kár összegének kimunkálása, illetve az, hogy a zaklatás időszakát megelőzően és azt követően a gyermek nem kényszerült évismétlésre, nem alkalmas. A jogerős ítélet a per adatainak értékelése során

kirívóan okszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes következtetésre nem jutott és iratellenes megállapítást sem tett. Ezért a bizonyítékok felülmérlegelésére és más tényállás megállapítására a felülvizsgálati eljárásban nem kerülhetett sor. A jogerős ítélet a kártérítés összegszerűségének meghatározása során a bizonyítékok mérlegelésével nem sértett jogszabályt.

Nem volt mód a felperesek terhére megállapított első- és másodfokú perköltség összegének mérséklésére, illetve a perköltségfizetési kötelezettségük mellőzésére. A Pp. 81. § (2) bekezdése szerint, ha a per kártérítésre irányul, vagy egyéb olyan követelés iránt folyik, amelynek összegszerű megállapítása bírói mérlegeléstől függ, az ellenfelet akkor is kötelezni lehet a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, ha a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítél ugyan meg, de a követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan túlzottnak. A jogerős ítélet az I.r. felperesnek a jogerős részítélettel megítélt 500.000 forint kártérítés összegén felül előterjesztett, összesen 9.624.000 forint további vagyoni és nem vagyoni kárigényét 100.000 forintban, a II.r. felperesnek a jogerős részítélettel megítélt 200.000 forint kártérítés összegét meghaladóan érvényesített 3.500.000 forint kárigényét 700.000 forintban találta alaposnak. Miután a felperesek által a jogerős részítélettel megítélt kártérítés összegét meghaladóan követelt összeg nyilvánvalóan eltúlzottnak tekinthető, a Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazására, a felperesek által a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alperesnek fizetendő perköltség mellőzésére lehetőség nem volt.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és a pervesztes felpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes jogi képviselőjével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, míg a felperesek képviselőjében eljáró pártfogó ügyvéd 3.000 forint munkadíjból és 750 forint általános forgalmi adóból álló díjáról, a 7/2002. (III. 20.) IM rendelet 1. § (3) bekezdése, valamint 5. § (2) és (3) bekezdései alapján rendelkezett.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperesek személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM.

rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. február 15.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró

Vné

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő